

Токаренко О.

(наук. кер. – доц. Нагорний В. В.)

*студентка V курсу психолого-педагогічного факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

ЗАКОННІСТЬ ПРИВАТНОЇ ДЕТЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

В Україні законодавство не забороняє приватну детективну діяльність, хоча також і належним чином не регулює її. Але за неофіційними даними, у всіх регіонах нашої країни активно працюють кілька тисяч приватних детективів та детективних агентств. Вони займаються приватними розслідуваннями, зокрема розшуком зниклих безвісти, розслідуваннями в сімейно-побутовій сфері. Саме велика кількість приватних детективних агентств та високий попит на їхні послуги серед населення і обумовлює актуальність даної теми.

Дослідженням правового регулювання детективної діяльності в Україні займаються М. Мотуз, О. Чередниченко. Також існує низка законопроектів, покликаних узаконити вищезазвану діяльність – проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» (автор — народний депутат Ю. Кармазін) № 5237 від 05 квітня 2000 р., проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» (автори — народні депутати В. Кафарський, О. Бандурка та В. Мойсик) № 5380 від 7 квітня 2004 р., проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» (автори — народні депутати Ю. Кармазін, В. Онопенко та М. Оніщук) № 5380-1 від 1 липня 2004 р., цей законопроект більшою мірою узгоджується із загальними положеннями та вимогами, проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» № 2120 від 25 лютого 2008 р. (автор — народний депутат В. Мойсик), проект Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» № 1093 від 13 грудня 2012 р. (автори — народні депутати В. Швець, В. Малишев) [1, 2, 3, 4, 5]. На жаль, жоден з них на сьогодні не отримав підтримки законотворчого органу [7].

Громадяни, яким необхідні послуги приватного детектива повинні бути впевненими, що, користуючись такими послугами, не беруть участь у протизаконній діяльності. Через відсутність нормативної бази, яка б регулювала діяльність детективних агентств, довгий час такої впевненості не було. Першим кроком в узаконенні детективної діяльності можна назвати створення «Всеукраїнської Асоціації приватних детективів» ВАПД.

ВАПД була офіційно зареєстрована Державною реєстраційною службою 29 травня 2012 року, вперше в історії України (свідоцтво ДРСУ № 3772 від 29.05.2012). Асоціація є громадською організацією і має статус

Матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

некомерційної і неприбуткової структури. Члени ВАПД здійснюють детективну діяльність в Україні як самостійні суб'єкти підприємницької діяльності, керуючись при цьому видом діяльності за КВЕД 2010 «Проведення розслідувань», який включає в себе «діяльність із розслідування та діяльність детективів», а також «будь-яку діяльність приватних детективів незалежно від типу клієнта або цілей розслідування» (код 80.30). Крім того, в умовах відсутності прямого законодавства України про детективну діяльність, члени Асоціації керуються у своїй роботі всіма нормами законодавства України та міжнародними законодавчими актами. [8]

Суб'єкти детективної діяльності (приватні детективи, детективні агентства) здійснюють такі види послуг:

- пошук, відтворення, збір та фіксація інформації з метою забезпечення захисту законних прав та інтересів фізичних та юридичних осіб, забезпечення їх права на звернення до суду;

- пошук осіб, розшук зниклого майна та тварин, місцезнаходження яких невідоме, з'ясування причин і обставин зникнення, можливостей і умов повернення;

- захист комерційних та промислових інтересів суб'єктів господарювання;

- пошук і виявлення фактів протиправного використання прав інтелектуальної власності, які є власністю замовника;

- інші види детективних послуг, які не заборонені чинним законодавством.

Здійснення цих видів послуг зазначеними суб'єктами підприємницької діяльності позитивно впливає на економічний розвиток країни, забезпечення правопорядку, реалізацію прав і законних інтересів як інших суб'єктів господарювання, так і окремих приватних осіб, установ і організацій [6].

Безумовно закон, що буде регулювати детективну діяльність, необхідний. Як вже було сказано, за останні роки у Верховній Раді України було зареєстровано п'ять законопроектів, які, на думку їхніх авторів, мали б врегулювати відносини у сфері детективної діяльності. Тому безперечно розробка проекту Закону України «Про приватну детективну діяльність» є важливим кроком в регулюванні вище зазначених відносин у сфері приватнопідприємницької діяльності.

Сьогодні, розглядаючи світовий досвід протидії злочинності та забезпечення правопорядку, ми можемо спостерігати тенденції, пов'язані з усе більшою орієнтацією розвинених країн світу не тільки на традиційні поліцейські органи, але й на приватні правоохоронні організації (бюро, служби, установи). Співробітники даних організацій постійно розширюють діапазон розшукової та охоронної діяльності, досліджують різноманітні аспекти протидії злочинності, об'єднуючись у міжнародні спільноти, організації тощо.

Отже, можна зробити висновок про значну роль діяльності приватних детективів (агентств, бюро) у сфері протидії злочинності, забезпечення безпеки громадян, підприємств і держави в цілому та про необхідність нормативно-правового забезпечення інституту приватної детективної діяльності.

Література:

1. Проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» (автор — народний депутат Ю. Кармазін) № 5237 від 05 квітня 2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» (автори — народні депутати В. Кафарський, О. Бандурка та В. Мойсик) № 5380 від 7 квітня 2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» (автори — народні депутати Ю. Кармазін, В. Онопенко та М. Оніщук) № 5380-1 від 1 липня 2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Проект Закону України «Про приватну детективну діяльність» № 2120 від 25 лютого 2008 р. (автор — народний депутат В. Мойсик) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Проект Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» № 1093 від 13 грудня 2012 р. (автори — народні депутати В. Швець, В. Малишев) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Мотуз М., Тенденції розвитку приватної детективної діяльності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://law.univ.kiev.ua/images/abook_file/conf2011_kpp_motuz.pdf
7. Чередниченко О. Ю., Проблемні питання правового забезпечення детективної діяльності суб'єктів підприємництва в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/38681/1/181-182.pdf>
8. Офіційний сайт Всеукраїнської Асоціації приватних детективів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aupd.org/>

Задирієнко Д.С.

(наук. кер.: ст. викл. Слободянюк Д.І.)

*студентка I курсу історичного факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г.Короленка*

ЛЕВКО ЛУК'ЯНЕНКО – БОРЕЦЬ ЗА ПРАВА НАЦІЇ І ЛЮДИНИ

Радянський дисидент, лідер Української республіканської партії Л. Лук'яненко завершив свою політичну кар'єру у віці 85-ти років. По-